

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a lapulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.

Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvömá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.

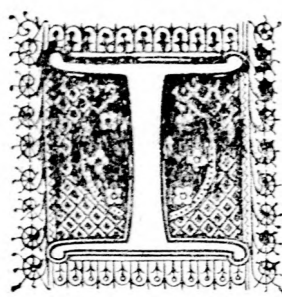
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A szerbek közállapotai.

gen valószínű, hogy a legközelebbi napok beszéd tárgya Szt. Tamás és a szerbek ottani politikai állásfoglalása lesz; még bizonyosabb, hogy ezen alkalomból a tanulni s felelni egyiránt nehézkes elem föl fogja hányni a szerbség régi és új sérelmeit, költészetet és valót szabadon vegyítve.

Azon reményben, hogy a szerbek, ha nemzetiségi szempontokból is, de logikailag határozottak: időszerűnek véljük, mintegy bevezetésül, vázlatban közölni azon adatokat, melyek a szerbek politikai viselkedésének megértésében a teljesség kedvéért előzetesen ismerendők.

A szerbek politikai makacsodása nyilván az ő egyház-iskolai ügyeiknek megfigyeléséből ered. Lássuk, hogyan kerültek ezek zsákutcába?

Mióta 1882-ben Angyeliés Germán — mint akár 1844-ben Rajaicsics — a Felső visszavetési jogából folyó alapon patriarhává kineveztetett: azóta a szerb kongresszus úgyszólván semmit sem delezott s ha összeült is, inkább meddő sérelmi pakt üzött, semhogy az egyház számos függő kecsét rendbehozni iparkodott volna.

Angyeliés kezdettől fogva érezte, hogy a kongresszustól, mely 1881. december 19-én Zsitkovicsnak 53, neki pedig csak 11 voksot adott, nincs mit várnia. Így azután akarva, nem akarva, a másik kongresszusi tényező, a püspöki zsinat felé fordult támaszért; bőlesen sejtve, hogy a püspökök, mint érdektársai, támogatni fogják közös célú intencióit.

Ugyanis a kongresszuson, melyre az 1868-iki IX. t. c. az egyházi adminisztrációt s vele együtt az iskolák és alapítványok gondozását bízta, kétharmad rész világi, egyharmad papi elem ül együtt, vagyis más szóval a g. kel. egyház igazgatása túlnyomólag a világi elem kezébe van letéve.

Természetes, hogy a püspökök a fentebbi törvénnyel sohasem voltak megelégedve; mert hiszen 1868-ig a g. kel. egyház, az ő hierarchiai jellegénél fogva, mindenkor kizárólag egyházi fejei által adminisztráltatott, mint jelenleg is a konstantinápolyi, alexandriai vagy jeruzsálemi önálló egyházi államok. Ezzel ellentétben az 1868-iki IX. t. c. ezen hierarchikus egyház-kormányzati jogot, bizonyos cenzus szerint, ráruházta a hívek összességére, mely azt kongresszusi képviselője által gyakorolja.

Az így föllükerekedett világi elemnek első gondja volt az 1875. évi május 14-én jóváhagyást is nyert kongresszusi szervezetet úgy alkotni meg, hogy a papság befolyása a minimumra redukáltassék.

Ezen berendezés azonban a prakszisban üdvtelennek bizonyult. Nevezetesen a papok kizárólag a nép választásától függvén, alulról nem igen élveznek tekintélyt, fölülről pedig nem ismernek fejelemet. Ezen fejtelenségből folyólag szenved a templom s vele a vallás; de szenved-kivált az iskola, melynek alapítványi kamatai, jó részben soha be nem hajtható előlegek címén, a kongresszus kiadásaira vonattak el.

A püspököknek illetén kismimizése az erőkezű, de nem békülékeny és sima Germán patriarhaságával nyomban megszülte, a különben is elmaradhatatlannak sejtett papi reakciót. Névszerint 1882. tavaszán mindjárt zsinatba gyűjtötte a püspököket s velük a gör. kel. egyház bajait konstatálván, oly orvosszert preskribáltak, mely éppen olyan rossz, ha nem rosszabb, mint maga a betegség. Ugyanis — amint azt az elesempészve közzétett elaborátumból tudjuk — míg a mostani kongresszusi szervezet szerint ki van nullázva a papság; addig ők viszont az egyházi elemnek, vagy inkább a püspöki zsinatnak revindikálják a hívek összessége által gyakorolt jelenlegi jogokat. Sőt tabula rázát csinálnak az összes mostani autonómikus alkotmányból; névszerint a kongresszus képviselőtét 75 helyett 50 tagban kívánják, felesen egyházi és világi képviselőkkel úgy, hogy az egyháziakat maguk a papok válasszák; és kö-

vetelik, hogy ne a zsinatnak legyen véleményadási joga a kongresszus határozataira nézve; hanem megfordítva, a kongresszus legyen konzultatív fórum a zsinat határozataira nézve.

A tervezet elveti az egyházi, iskolai és alapítványi bizottságok mostani szervezetét, melyekben ugyan a metropolita az elnök, de a tagokat a kongresszus szabadon és világi többségénél fogva persze úgy választja, hogy az elnök csak piktusz maskulusz. E helyett az egyházi tanácsból a világiakat teljesen kizárja; az iskoláiba a tagok felét a püspöki zsinat, másik felét a kongresszus választaná; az alapítványiban most 5 világi, 3 egyházi tag van, a tervezet szerint pedig lenne 2 egyházi a zsinat, és 2 világi a kongresszus által választva, természetesen mindenkor a patriárka-elnöklete alatt.

Ilyen lenne az egyházmegyei igazgatás szervezete.

Az egyházközségi jelenlegi igazgatás megszűnése és helyébe a plébános lépése hasonló jogkörrel, csakhogy mellette az iskolát és egyházi vagyont 6—24 tagú bizottság kormányozná.

Mindenkit meglepett, hogy azok a püspökök, akik 1848 óta folyton a nemzeti egyház mellett kardoskodtak, a patriárka eszméinek megnyerve, egyszerre a hierarchikus kormányzati formát fogadták el, vagyis a világi elem tulkapása helyébe az egyházi elemét kívánták érvényre juttatni.

Ezóta három év telt el panaszban és lármában, míg végre 1885. szeptemberében újból összeült a kongresszus, de a szokásos 6 hét helyett csak 2 hétre futja ki a napidíjakat. A kongresszus csak két munkát végzett; az első egy hódolattal kezdett, panasszal folytatott és elégtételkéréssel befejezett hódolati fölrítat volt a Felsőgéhez, a patriárka kinevezetésében rejülő képzelt sérelemnek orvoslása miatt, illetőleg a szabad választási jog teljes épségben hagyása végett. A másik operátum egy patriárka-választási szabályzat volt, mely 2—3 nap alatt összetákolatott s ma sem tudni sorsát, bár az biztosan sejtethető. Végül 15 tagú bizottságot küldöttek ki a jövő ilyesszak munkatervének elkészítésére.

1886. novemberében megnyílt a második ilyesszak. Napidíjakra megint nem volt pénz a kasszában, ezt mindenki tudta, de okát senki sem merde firtatni; mert félt, hogy ha a szerb nép megtudja, hogy minden ilyen hat heti ülésezés neki 25,000 forintjába kerül, nyilván megköszöni az autonómia áldásait. Azonban 5 napra mégis csak tellett. Ezalatt fölolvastatott az 1885-iki hódoló fölrítatra érkezett válasz, mely a fölrítatot nem fogadja el, mert az „a koronának előbbi gyakorlat alapján megillető felségjogát illetéktelen vita tárgyává tette.” Ezen megdöbbentő királyi határozatra Szubotics aelhök megjelent Cseh Ede kir. biztos előtt s azt a képtelen alternatívát állította eléje, hogy vagy engedje meg e legfelső kéziratral szemben az állásfoglalást, vagy haza mennek. Az állásfoglalás persze nem engedtetett meg, hanem azért még sem mentek haza, csak mikor az elnöklő Angyeliés közölte a püspökök választát, királyi rendelet szerint a zsinat elé tartozó több egyházi kérdésre nézve. Még pedig azt közölte, hogy a püspöki zsinat megtagadja ezen hozzá utalt ügyek tárgyalását azért, mert az 1868. IX. t. c. alapján álló kongresszusi szervezet megfosztja az egyházat az ő régi hierarchikus jogaitól s így ezt a püspöki kar magára nézve kötelezőnek el nem ismeri, dacára, hogy ama szervezet az 1875. május 14-én kelt királyi rendelettel is meg van erősítve.

A jogkör áthágásában sokszor ekszcédáló kongresszus ezen példátlan papi vakmerőségen, mely a törvényiszteletnek merev arcultsága, állásfoglalás megütközvén, keresve kereste a látszólag tisztességes címet a szétoszlásra. Ezt meghozta november 7-ike, midőn egy képviselő indítványt jelentett be, de az elnök azt előzetes bemutatás

nélkül tárgyalásra tüzetni nem engedte, az indítványozó pedig előzetesen bemutatni nem akarta, mert — ugymond — a kongresszus tetszés szerint állapíthatja meg napirendjét. Minthogy pedig az elnök nem tágitott, „az erőszaknak engedve”, voltaképen pedig napidíjak híjában, felszolgált a maig utolsó kongresszus.

Ilyen vigasztalanul kuszált helyzetben vannak ma a szerb közállapotok!

Látnivaló ezekből, hogy sem ez a patriárka, sem akárki a jövőben, nem fog boldogulhatni a kongresszussal addig, míg ott a világi elem kezében lesz az egyházi hegemonia. Világos az is, hogy a mai szervezet életrelváltlan; mert a püspökök ki vannak téve a világiak tulkapásának, mit ők — mint operátumuk mutatja — viszonti tulkapásokkal vélnék orvosolhatni. Továbbá látszik, hogy valamint az 1868. IX. t. c., mint egy ideális lánghelmének békülékeny eszménye, elhanyagolta a szerb egyház történelmi fejlődésének motívumait; úgy a püspökkari elaborátum is kiveszti lába alól a jelennek talaját s ignorálja a létező állapotokat.

Mindezekből folyólag be kell látnia mindenkinek, hogy az a rendszer, melynek 1868-tól 1875-ig hét egész év kellett, hogy megalakuljon és ezután négy évig, 1879-ig vajudott, míg összeültetett; azóta pedig úgy összekuszált egyházat, iskolát, alapítványt; úgy meghagolásba keverte a nyáját és pásztorait; úgy összeveszített le- és fölfelé minden kombattans tényező: az a rendszer, az a szervezet nem lehet egészséges, nem lehet a szerb nép természetének, egyháza hierarchikus szellemének s a magyar állam magasabb érdekeinek megfelelő, azon tehát módosítani kell.

Vajha belátnák a szerbek, hogy e nyomoruságuknak nem lesz vége mindaddig, míg a kormányuk, nem egyesek magán-, hanem az összesség közérdekei iránti jóakaratu intencióit, a politikában magukéva nem teszik. Vagy inkább tönkre hagyják menni egyházukat s iskolájukat, semhogy simulékonyak legyenek azon kormányal s állammal szemben, mely rajtok egyedül képes és hivatott segíteni? . . .

Erre felelnek majd Szent-Tamáson.

A szabadelvű párt megalakulása Apatinban.

Apatinban vasárnapra virradóra minden sarkon nagy színes plakátok hirdették, hogy a szabadelvű párt az nap tartja alakulását. Délután 2 órakor már tömve volt az uradalmi nagyvendéglő tágas terme úgy, hogy a választók fele kint az utcán s a szomszéd szobákban szorongott. Krómer Jakab népszerű közpölgár közfelkiáltással értekezletit elnökké választatván, előadja, hogy miután a kiragasztott fölhívást több mint 300 választó aláírta, jelenleg pedig kétszer annyian összegyűlekeztünk; mondjuk ki, hogy mint Apatin községnek szabadelvű pártja megalakulunk és megválasztjuk a párt tisztviselőit. Ezen fölszólalás helyeseltetvén, pártelnökké: Dombovits Márton, al-elnökké Reiszinger Ferenc és Krómer Jakab, jegyzővé pedig Ibisits Ignác egyhangulag kikiáltott. Ezután Wény Márton kért szót, mondván: Polgártársak! Mi németajku magyarok, kik az országnak ezeréves alkotmányadta jogait szabadon élvezzük, és kik lépten-nyomon tapasztaljuk, hogy a magas kormányuk jóakarata és támogatására sok és nagy szükségünk van: csak az okosság parancsát követtük, midőn kimondottuk, hogy az országosan nagy többségben levő szabadelvű párt politikáját kívánjuk támogatni. Hogy pedig képviselőitünk ne csak fölfelé hatékony, hanem lefelé jól értesült és viszonyainkkal ismerős legyen: oly férfit ajánlok nektek, akinek családja egy idős ezen községgel; akinek atyja a szomszédba távozott ugyan, de azért javabeli kora emlékeinél és nagy rokonságánál fogva, minden helyi érdeknek tevékeny előmozdítója. Maga azon férfit pedig, (közbeiktások: Eljen Fernbach Antal!) kinek nevét annyi torok lelkesülten élteti, itt született, itt nőtt föl köztetek; hús a ti húsoktól, vér a ti véretekől. Láttátok ifjúságát, szorgalmas tanulmányokban eltelve, látjátok férfiorát magatokéhoz hasonló gazdászati foglalkozásban folyva.

Midőn öt jelöltül ajánlom, meg vagyok győződve, hogy szülővárosunk érdekeinek képviselőjét a legjobb kezekre bizzuk. (Hosszantartó élejtés.)

Minthogy azonban e választó kerületnek még több községe is van, melyek itt képviselve nincsenek, és bár szórvaosan igen, de tömegesen még nem nyilatkoztak: egyelőre csak annyit árulhatok el, hogy ifj. Fernbach Bálint ur, szülővárosa iránti kötelességérzetből hajlandó ugyan a jelöltség elfogadására, azonban programbeszédét csak május elején fogja megtartani, akkor, midőn már személye iránt a többi választó község hason érzelmi polgárai is nyilatkoztak.

Erre elnöklő Krómer Jakab elnök az értekezletet Fernbach Bálint lelkes éljenzése között berekeszti.

A szabadelvű párt megalakulása Hódshágon.

A hódsházi orsz. képviselőválasztó-kerület szabadelvű pártja folyó hó 14-én Hódshágon a község háza üléstermében pártértekezletet tartott, melyen mintegy 300 választó vett részt. Id. Trischler Ferenc, a párt elnöke, a megjelenteket üdvözölve, a pártértekezletet megnyitotta, jelentéssel felhívta, hogy a párt új szervezése céljából, élje meg a szokásos tisztújítást. Ennek folytán egyhangulag megválasztották a párt elnökévé: id. Trischler Ferenc, alelnökévé: Deim Lipót, jegyzővé: Berecz Károly és Popovics Emil. Az újonnan megválasztott elnök a saját, valamint tisztársai nevében is a párt megtisztelő bizalmát megköszönve, előadja, miszerint a mai értekezlet tulajdonképeni célja: a párt részéről képviselőjelölt nevezése és felhívja a jelentkezőket e tárgyban való nyilatkozásra és határozathozatalra. Ezen elnöki felhívásra szót emel Trischler József és az értekezlet által nagy lelkesedéssel fogadott beszédében, megvénk kitérő fiát: dr. Vojnits István vármegyei tb. főjegyzőt ajánlja a párt jelöltjévé, kinek t. személye körül csoportosulva, hiszi, hogy a kerületben a szabadelvű párt győzelmét bizony kivívhatjuk. Szűnni nem akaró lelkes éljenzéssel kísérték e beszédet és az értekezlet egyhangulag nagy lelkesedéssel elhatározta, miszerint a párt a képviselőjelöltséget, mint rendületlen bizalmat, dr. Vojnits Istvánnak ajánlja fel, kit ez értekezleten való megjelenésére küldöttség által meghíván, a jelöltség elfogadására azonnal felkéri. A képviselőjelölt meghívására menesztendő küldöttség választott meg ezután, mely Deim Lipót vezetésével a megbízatásban eljárván, a képviselőjelölt kíséretében az értekezletbe visszatért. A szűnni nem akaró lelkes éljenzések elhangzása után, dr. Vojnits István a következő nagy figyelemmel és fokozódó tetszéssel kísért beszédet mondotta:

Mélyen tisztelt Választók!

Kedves Barátaim!

Engedjék meg nekem mindenekelőtt, hogy őszinte köszönetemnek adjak kifejezést azon bizalomért, melyet Önök irántam tanúsítani szivesek voltak akkor, midőn ezen választókerület jelöltségét nekem utólag felajánlották. Midőn kinyilvánítanám, hogy eme jelöltséget köszönettel elfogadom, kijelentem, hogy én a szabadelvű párt őszinte híve vagyok és teljes bizalommal viselkedem a szabadelvű párt céljai iránt, mert meg vagyok győződve, hogy az hazánk érdekeit a legjobban és leg-sikeresebben fogja a kívánt célhoz juttatni. Ez politikai pártállásom, részletesebb programbeszédemet bátor lesznek adandó alkalommal, minden egyes községben külön is kifejténi, addig is azonban, míg ezt tehetném, engedjék meg, hogy még pár szót intézhsek Önökhöz.

Kedves Barátaim! Minden egyes embernek az országos közjó előmozdításán kívül még egy más kötelessége is van, és pedig a jogos és méltányos helyi érdekek támogatása és keresztülvitele. Most van körülbelül három éve annak, hogy én oly szerencsés voltam Önök nagyrabecsült körében először megjelenhetni, örömmel és büszkeséggel emlékszem ma is azon napra, mert Önök engem, ki a közpályán alig szerepelt, felkaroltak szeretettel és bizalommal és utat akartak nekem nyitni arra, hogy a közjó érdekében tehetségeim szerint közreműködjem. Emeltem már akkor is, hogy főcélom lesz a jogos és méltányos helyi érdekek, keresztülvitelére szerény tehetségeimet felajánlani és ma, midőn Önök előtt ismét megjelenek, midőn tudom, hogy barátaim, jóakaratúim között vagyok, arra kérem Önöket, hogy minden egyes érdeküknek tekintsenek engem őszinte, igaz barátjuk és hívőknek és fogadják ama ígéretemet, hogy mindig szerencsésnek fogom magamat érezni, ha az Önök jogos érdekeik keresztülvitelénél szerény tehetségem szerint segídekedhetem. Midőn irántam tanúsított bizalmukat ismételtelen megköszönöm, kérem Önöket szíves barátságukat irántam továbbra is tartásuk meg, és kívánom, hogy az Egék Ura Önöket soká, igen soká őrtesse!

Ezen nagy lelkesedéssel és „éljen“ zajjal fogadott beszéd után, melyet a képviselőjelölt még német és szerb nyelven is előadott, felszóllt ifj. Trischler Ferenc és a párt nevében a jelöltség elfogadásáért a képviselőjelöltnek köszönetet mondva és őt a párt rendületlen bizalmáról biztosítva, indítványozza, hogy a kormányelnök Ó nagyméltóságának és méltóságos Sándor Béla főispán urnak üdvözölő távirat küldessék, mely indítvány általános tetszéssel fogadott és a távirat nyomban el is küldettek és ezzel az értekezlet véget ért.

A jelölt kiállítását moszárlovóval adták tudtul a község összes lakosságának, mely erre számos házon kitűzte a nemzeti zászlót e felirattal: „Eljen Vojnits István képviselőjelölt!“ Sokfelé hangzott lelkesen e felkiáltás ezen napon, tanujelűl azon őszinte ragaszkodásnak és köztiszteltetnek, mellyel mindenki jelöltünk t. személye iránt viseltetik.

Komoly, de lelkes hangulat jellemezte az értekezletet, melyen a kerülethez tartozó összes községek vallás- és nemzetiiségi különbség nélkül képviselve voltak, mintegy miniatűr képét mutatva azon eszményi Magyarországnak, melyben, tekintet nélkül a vallás- és nemzetiiségre, mindenki a haza iránti odaadó szeretettel szívében fog egymással kezét, nagy és nemes célok elérésére. Köles-nös ragaszkodás és egyetértés által érhetünk csak el nagy célokat és mert e szellem léngé át ez értekezletet: kerületünkben a szabadelvű párt a biztos siker reményével nézhet a választások elé!

Délben ifj. Trischler Ferenc vendégszerető házána a jelölt tiszteletére ebédet adott, melyen lelkes pohárköszöntők mondták a jelölt győzelmére, hogy őt majdan mint kerületünk képviselőjét üdvözölhessük. A délután körülbelül távozott jelöltet fogataikon számosan a határszélig kísérték, a közeli viszontlátás reményében óhajtván, hogy Isten áldja, Isten tartsa! Eljen Vojnits István, a hódsházi orsz. képviselőválasztó kerület képviselőjelöltje!
Don Carlos.

Hírek.

Kinevezés. A király Ó Felsege Hettesheimer Henrik zombori kir. járásbírósi albirót a helybeli kir. törvényszékhez bírónak nevezte ki.

Főispáni installáció. Szabadkán Kállay Albert főispán beiktatása f. hó 12-én történt meg a városi lakosság nagy érdeklődése és lelkesedése mellett. A vasútnál ezrekre menő néptömeg várta, élén Mamusch polgármesterrel, ki az érkező főispánt a Perronon rövid szavakkal üdvözölte, mire Kállay szintén röviden köszöntö meg a szabadkaiak szíves fogadását. A főispán kíséretében voltak Szegedről Pálffy polgármester, Szabados János ismert költő és helyettes polgármester, Róza István ügyvéd, Vas főjegyző, Lázár főjegyző, Nagy Sándor és Kulinyi Zsigmond lapszerkesztők és a szegedi törvényhatóság számos tagja. A menet ünneppélyességet nagyban emelte, hogy a szegedi vendégek mindannyian megjelentek. A városi közgyűlést Mamusch polgármester tíz óra után megnyitván, a bizottsági tagok az új főispán élén a Szent-Teréz templomba vonultak, ünneppélyes veni sanetere, minek megtörténte után a díszközgyűlés a fényesen díszített városi tereben újabb megnyitván, Kállay főispán letette a hivatalos esküt. Az eskü letétele után mondott beszédében, mely nagy hatást és lelkesedést keltett, a főispán kiemelte, hogy programját a nemzeti törekvések ápolása, a kulturális haladás, valamint becsületesebb adminisztráció képezi. Miután még Kulmesics főjegyző a városi közönség nevében üdvözölte a főispánt, a közgyűlés feloszlott. Ezután a városi tisztikar és törvényhatósági bizottság tisztelgése következett. A küldöttséget a polgármester vezette, kinek szavaival Kállay főispán azt válaszolta, hogy a tisztviselőknek nem főnöke, de tisztársa óhaját lenni s felkéri hivatalnokait és a közgyűlés tagjait, hogy őt a város javát és felvirágzását célzó működésében támogassák. Ezután a főispán a pap-ság, katonaság, városi intézetek, a bíróság, az ügyészség, a vasúti hivatalnokok, közjegyzők, az ügyvédi kamara, a kis községek és egyéb testületek tisztelgését fogadta. Délután a főispán tiszteletére fényes díszbe rendezett „Pest város“ szálloda gyönyörűen felkészített nagytérében, melyen 250-en vettek részt, köztük mint vendégek Ivánka Imre és Beksics Gusztáv képviselők, Manojlovich kuriai tanácselnök, Czorda kuriai bíró, Sándor Béla megyei főispán, Schmausz Endre alispán, Fehér Ipoly tankerületi főigazgató, Czifrusz tanfelügyelő, Buday adófelügyelő s a szegedi s hódmezővásárhelyi küldöttség tagjai. Első felkötőt az új főispán mondotta a királyra és családjára, ezután Mamusch polgármester elvett Kállay főispánt, mire ez szép beszédében Szabadka haladására emelte poharát. Később Antunovich közjegyző Tisza Kálmán és kormányát, Pertich arvaszéki elnök Ivánkát, Ivánka Szabadka polgárait, Guln kamara-elnök a katonaságot, Horváth Mór országgyűlési képviselő Manojlovich Emil és Czorda Bódogot éltették, míg Stenzl főmérnök Szabadkát mint kulturavárosat köszöntötte fel. Mukich ügyvéd pedig Szeged és Hódmezővásárhelyi testvértörvényhatóságokra írt poharát. Nagy hatást tett Pálffy polgármester felkötésénél, melyben Szabadkát éltette. Az új főispán megjelenése a legjobb benyomást keltette, működéséhez sok szép reményt fűztek. A lakosság hangulata emelkedett. A közgyűlések, valamint sok magánház fel van lobogozva. Kállay főispán hivatalos működését azonnal megkezdte s már másnap elhőkölt a közigazgatási bizottsági közgyűlésen. Általános a vélemény, hogy működésének sikerülni fog az itteni zilált viszonyokat rövid idő alatt rendezni és a sokat zaklatott törvényhatóság békéjét visszaszerezni.

A képviselő-jelöltek. A megyei választási mozgalomról a „Pesti Hírlap“ a következő tudósítást írja: Szabadka városban Ivánka Imre, Horváth Mór és dr. Mukics Károly lépnek fel szabadelvű programmal. Újvidéken Möriz Pál kormánypártinak van kilátása a megválasztásra, bár a lakosság egy része dr. Flatt Viktort, mint a város szülöttét szeretné képviselő-jének megválasztani.

Baján Latinovics Gábor kormánypárti fog alkalmasint újabb megválasztatni.

Zomborban a mostanáig ellenzék, részben nemzeti-ségi szerbek nagy része a szabadelvű párttal szövetségbe, Koczár Zsigmond közszeretben álló járásbíró zászlója körül csoportosulnak, ki kormánypárti programmal lépett fel s a kinek megválasztása annál bizonyosabb, mert a volt ellenzék legnagyobb része szintén mellette csatlakozott.

Az apatini kerületben ifj. Fernbach Antal otthelyi bírtokos lépett fel szabadelvű párti programmal és tekintve, hogy nagy rokonsága és összeköttetései vannak, megválasztása valószínű. Az ellenzék e kerületben hírszerint Bittó István, mérsékelt ellenzék akarja felépíteni.

A hódsházi kerületben ifj. Vojnits István megyei aljegyző, a bácskai fiatalság egyik előkelő s szép reményekre jogosító tagja — ki 3 év előtt esékely szavazat-többséggel bukkott meg Hevessy Bertalan ellenében, — lépett fel szabadelvű párti programmal. Megválasztása annál valószínűbb, mert a kerület hozzá fordult lakossai érdekében sokat tett és nagyon megkedveltette magát, úgy hogy sok ellenzék hozza pártolt.

A palánkai kerület Gromon Dezső államtitkár fogja ismét megválasztani.

A kulpi kerületet Rohonyi Gyula újvidéki kormánypárti ügyvéd hódította meg és nagy lelkesedés uralkodik iránta. Megválasztása kétségtelen.

A kernyaji választókerületben Széchenyi Jenő kormánypárti és Vujevich Zakár függetlenségi a jelöltek. A rigyicai kerületben a szabadelvű párti választók egyhangulag Latinovics Ernő borsodi földbirtokost kiáltották ki jelöltjükül.

A bácsalmási kerületben Olay Lajos (függetlenségi) jelöltet ki a napokban s tekintve, hogy itt az ellenzék tömör, megválasztása valószínű.

A titeli kerületben Dimitrievits Milos mostani kul-pini képviselő a kormánypárt jelöltje — ki ellen Dimit-

rievits Mihály a mostani képviselő és Tomits Száva a Zásztava szerkesztője fognak nemzetiiségi programmal fellépni.

Zentán a függetlenségi párt egyhangulag és újból Szabó Lászlót léptette fel — kinek megválasztása kétségtelen.

A verbászi kerületnek még nincs biztos jelöltje, leginkább Pulszky Agoston nevét emlegetik a kormánypártiak.

Az ó-becei kerületben eddig csak Popovits Vazul kormánypárti van kijelölve, de az ellenzék is állít jelöltet. Valószínűleg Mocsáry Lajost.

A szent-tamási szerb pártgyűlés, melyet e hó 19-dikére hívtak egybe s melynek célja lett volna az összes szerb nemzetiiségű magyar állampolgárok együttes eljárásának irányát szabni a közelő képviselőválasztásokra, — mint a fővárosi lapok írják, — már eleve eltévesztette célját, a mennyiben egyesülők helyett csak vizsályt kelt. Mint a végrehajtó bizottságnak a Branikban közzétett nyilatkozatából kitűnik, annak kebelében éles differenciák támadtak, minek folytán a kisebbség ki-lépett. A végrehajtó-bizottság ugyanis csupán nemzeti politikai kérdéseket akart a meetingen tárgyalás alá vétetni, a kisebbség pedig gazdasági szociális kérdéseket is s a bizottság szónoka, Tomics Jása, egy kész napirendet is terjesztett elő, a melyben a gazdasági kérdések is befoglaltattak. A központi bizottság azonban kiegészítette magát s nagy mozgalmat csinál a szent-tamási gyűlés érdekében. — Ugyane tárgyára vonatkozólag a következőket írják: Az újvidéki bizottság, mely a szerbek szent-tamási értekezlete érdekében alakult, feloszlott. A Zásztava radikális hívei, kik a többséget képezték, kiléptek a bizottságból, míg a liberális Branik hívei — a kisebbség — megalakították azt újból. A konfliktusra a gyűlés napirendjének megállapítása adott okot; a radikálisok követelték az elavult becskeréki program reformját, a liberálisok pedig fölöslegesnek mondták egy új program felállítását. Ebből ítélve, a Szent-Tamáson ma tartandó gyűlés meglehetősen izgalmas lesz, mert a Zásztava kijelenti, hogy hívei most már csak azért is meg fognak jelenni a gyűlésen.

O-Becséről írnak a „Nemzet“-nek: A fővárosi lapok az ó-becei választókerületről különféle híreket közölnek, melyek sok tekintetben helyreigazításra szorulnak. Eddigi országos képviselőnk, Popovics Vazul, ki kerületünket már három cycluson keresztül képviselte, ezuttal is a szabadelvű párt jelöltje, ki a polgárság teljes bizalmát és rokonszenvét bírja; hazafias költeiméid eddig a leghívebben teljesítette, benne ezután is megbizunk, s egyedül az ő személye az, kivel pártunk győzni fog. Új jelöltrekről is volt szó; az egyik dr. Zittl Róbert tembermi plébános, kit saját hívei óhajtottak megválasztani, de ő nem akarván a szabadelvű pártot ketté osztani, a béke és közjó érdekében a jelöltséget nem fogadta el, inkább kíván ezután is nemes hivatásának élni s községének érdekeit minden tereben előmozdítani. Dr. Zittl nem kereste a jelöltséget, sőt tapintattal tudta magát ezen megtiszteltetés alól felmenteni; tudományja és alapos képzettsége által a kalocsai egyházmegyében elég tekintélyes és befolyásos állást biztosított magának. A második új jelölt Mocsáry Lajos, ki utóbbi időben a közügyet azzal vonta magára, mert nem akar hazánkban uralkodó nyelvet, államalkotó magyar fajt ismerni, s azért azt sem igen látszik banni, ha őt egy idegen nemzetiiség küldi a magyar országgyűlésbe! Miként tudja ezt múltjával, eddigi tradícióival összeegyeztetni, erre feleljen az ő honatyái és nemzetiiségi lelkiismerete; mert minálunk a nemzetiiségi kérdés már el volt tetetve, a legszebb egyetértés és béke honolt az itteni magyar és szerb lakosság közt, s ime — Mocsáry az, ki a nemzeti-ségi lantot pengeti, gyönyörűséget talál abban, ha olyan reményeket és aspirációkat kelt, melyek ellen tulajdonképen neki kellene a legnagyobb erővel harcolni. Beteges jelenség ez, mely új alprófétai különlegesség után Halas város derek polgársága az átsikamlásban találjon vizsgáztatást s vessen multjára fátot. Enyedi Lukács is nálunk járt a mult héten, fel akarta éleszteni az itt oly korán elhunyt függetlenségi pártot; ha egy párt központi végrehajtó bizottsága küldi is, alkotmányos életünk küzdelmei közt okunk van kérni az esetről-esetre kiküldendő vezérferiákat, hogy ne csak az eszközökre, hanem a személyi momentumokra is legyenek figyelemmel.

Pártértekezlet. Rigyicáról írja levelezőnk: Rigyicán f. hó 11-én, husvét második napján, a választókerület mintegy 400 választója jött össze a szabadelvű párt részéről az értekezlet megtartására; az együttöltak Latinovits Gyula főszolgabíró ur üdvözölve, előadta az összejövetel célját, felhívta a jelenvolt választókat a pártértekezlet megalakulására. Ezen felhívás után Popovics Dusan főszolgabíró ur az értekezlet elnökéül Maison Mihály rigyicai plébánost, jegyzőül Zimmerman György kolluthi aljegyzőt ajánlotta, mely ajánlat folytán az ille-tök egyhangulag megválasztattak. Megválasztott párt-elnök megköszönvén a bizalmat, jelöltül borsodi és kati-mári Latinovics Ernő urat ajánlotta, ennek elfogadása mellett mi sem tanuskodhatott volna élénkebben, mint a tomboló éljenzés, mely szavait követte. A szűnni nem akaró éljenzés lecsillapultával pártelnök felhívta az értekezletet, hogy kebeléből küldöttséget menessen Borsódra, a pártértekezlet határozatát a jelöltek tudtul adandó s őt a jelöltség elfogadására s az esetben őt az értekezletre való megjelenésre felkérendő. Az értekezlet 100 tagu küldöttséget menesztett azonnal Borsódra, hol is a jelöltet a pártelnök üdvözölve, az értekezlet határozata értelmében, kérvén őt a jelöltség elfogadására s a pártértekezletben megjelenésre. Latinovits Ernő ur megköszönvén a párt megtisztelő bizalmát, a jelöltséget elfogadta s rövid pihenő után a küldöttséggel együtt átkoészott Rigyicára, hova 2 óra tájon óriási néptömeg sorfala között, folytonos éljenzés, moszár durrogatás s zeneszó mellett vonult be. Csakhamar fogadta külön-külön a községek küldötteit, lekötöztetve őket nyajas szeretetreméltó modorával. Ezt megelőzőleg az összes jelenvoltakhoz intézett beszédében tudtul adta a jelöltség elfogadását, röviden jelezvén politikai hitvallását s azon körülményt, hogy tulajdonképeni programbeszédét annak idejében majdan minden községben megtartani fogja. A tisztelgések befejezte után, társas ebédre gyűltek a jelen-voltak, hol a jelölt általános figyelem s dörgő éljenek közt emelt poharát megyei főispán ur ömeltőségára; ezután megeredt a felkötötök sora. Maison Mihály a jelöltre; Latinovits Frigyes az egyetértésre és összetartásra; Latinovits Pál a jelenlevő 2 főszolgabíróra, Lati-

novits Gyula a jelöltre; dr. Szutrély Lipót közben az idő-tájban körülné-tak is oszladozó-zódot, hogy a dithetlen bizalor-nyában lelkes-e értekezleten.

Adakoz- ban adakoztak: 50 kr. özv. Kó-25 kr. Grünfeld-írt, Madaras kő-Gyula 2 frt. Ez-Ernő 5 nagys-más. Báthmoson-gabonát és élel-

Eljegyz- es. és kir. kate-leányát, Rau A-jegyezte el Szó-

Leszurt- gár és fia tegye-katonával a sa-kozort, melynek-szornnyát és T-

Gazdas- és kereskedele-nemes-millitári-rogi lakost a z-lakost a titeli bi-sító tiszttel biz-

A honv- honvédszár-é-alállatorvosnak-mezett kélpése-rendfokozata m-sege fentartása)

Eltünt- pénzügyőr elár-

A kato- várakozással a-mény, hogy az-nyeket adtak,érteni, azt a-évtolyamából-ségének évről-ságot. Az 188-866.696 főlhiv-12-7%-ot talál-nak tünt ki. Ezután az oá-német népessé-helyen a esche-különben elég-tényleg megvi-ség miatt viss-462-6t, 1883-4-568-6t. Az el-retlenek.

Demer- hirt, hogy Zst-jegeben jár S-rol megérfolja

Árverés 26. Szabadka.

Nyilvá- ság „Ünképszé- tartott táncvig-sek történetk-nőegyelt 2 frt-Mór 1 frt 50-roly és Szaba-50-50 krt, F-Fülföldn Jánó-baum Fülöp-és János (N-Jung György-20-20 krt, T-Taborsy Istv-sal még beka-Nándor és B-„Ipartestület-zottság hálas-l-zóknak. Tona

Csono- koresmában, s-botrányhősöl-tésükre, szok-kisbíró, névs-ke-t a subany-fekszenek. A-nem zártattak, ezen bíró azo-öröknek 30 f-tól délután 3 ó-vényekkel érv-nem lehet.

Torna- fiatalság a ma-eddig is több-f. hó 17-én t- kar is megva-gyei főügyés-Béla; szertá-készítésére s-sport mindet-sege az Apo-fiatalságunk-egyesületet.

Egyh- ban a fél 9 ó-ven „Agnus-tanár ur org-

Közg- l-50 évnegy-napjain dele-zási termébe

Orvo- sen orvosál-**Előm-** sére. A k-

novits Gyula és Poppovics Dusánra; Mikosevits Kanut a jelöltre; dr. Zalár a kormányra és községi elöljárókra; Sztrély Lipót a választó közönségre. Előre haladván e közből az idő, jelöltünk bucsú poharat emelve 6 óra tájban körünkbeli eltávozott, mire csakhamar a jelen voltak is oszladozni kezdtek, magukkal vivén azon meggyőződést, hogy a szeretet, az őszinte ragaszkodás és rendíthetetlen bizalom nem nyilvánulhatott volna jelöltjük irányában lelkesebben és odaadóbban, mint a megtartott értekezleten.

Adakozás. A rigyicai leégettek számára újban adakoztak: Klamits József ifj. 1 frt, Pavlik István 50 kr, özv. Kohné 20 kr, Báthmonostor községe 5 frt 25 kr, Grünfeld Károly 1 frt, Bács-Almás községe 85 frt, Madaras községe 30 frt, Kubicska Hugó 5 frt, Fischer Gyula 2 frt. Ezekon kívül még adakoztak: Latinovits Ernő 6 nagys, 800 kéve nádat, Katymár, Madaras, Almás, Báthmonostor, Szanisics községek és Sári pusztá gabonát és élelmi szereket.

Eljegyzés. Kempf Augusztia kisasszonyt, Kempf es. és kir. kapitány kedves, s városunkban is ismert leányát, Rau Arthur, boszniai dohányjövődéki hivatalnok jegyezte el Szerajevóban.

Leszúrta. Tuzakovits Nikola helybeli szerb polgár és fia tegnap reggel 5 órakor egy arramenő részeg katonával a saját házuk előtt valami módon összezúzólkozott, melynek az volt a vége, hogy a katoná kivette szuronnyát és Tuzakovicsot fiával együtt leszúrta.

Gazdasági tudósítók. A földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter, Vidákovics Jenő nemes-militárius lakost a zombori, Hirtenstein Ignác esztergomi lakost a szabványi, és végül Nagy Pál alsó-kovili lakost a titeli járásra nézve az állandó gazdasági tudósító tiszttel bizta meg.

A honvédség köréből. Millán Dániel 6. sz. honvédlásár-ezredbeli szabadságot állományu I. oszt. alállatorvosnak a m. kir. honvédség kötelekéből kérelmezett kilépése, a védőkötelezettség teljesítése után, viselt rendfokozata megtartása nélkül, népfelkelési kötelezettsége fentartása mellett megengedett.

Elűnt. Kaczer Jenő zombori születésű 19 éves pénzűzőr elűnt a fővárosból. Az őrség körözi az elűntet.

A katonai sorozások eredménye elé nagy várakozással néznek a szakkörök. Általában az a vélemény, hogy az ideai sorozások mégis kedvezőbb eredményeket adtak, mint a múlt évek. Hogy mit kell ez alatt érteni, azt a katonai statisztikai évkönyv utolsó 1885. évfolyamából lehet meglátni, mely a monarchia népességének évről-évre való testi lehangyatlásáról tesz tanúságot. Az 1885. évi sorozásnál az első három korosztály 866.696 fülhívott védőköteleseiből csak 110.591-et, vagyis 12,7%-ot találtak „alkalmasnak”. Testileg leghíványabbnak tünt ki a lengyel népesség a ruthennel együtt. Ezután az oláhok következtek. Legerősebbnek tünt ki a német népesség s mindjárt utána s magyar. Harmadik helyen a csehek állottak. — Az utolsó évek hanyatlását különben eléggé mutatja a következő számadat. Ezer, tényleg megvizsgált védőköteles közül szolgálatképtelenség miatt visszahelyezni vagy törölni kellett 1881-ben 462-öt, 1883-ban 494-et, 1884-ben 525-öt s 1885-ben 568-at. Az elmúlt és az ideai év eredményei még ismeretlenek.

Dementáció. Lapunk múlt számában közöltünk ama hírt, hogy Zsuffa Károly kulai kir. járásbírói irnok jegyben jár Stebler Emma kisasszonnyal, illetékes helyről megátörljék.

Árverés. Gabries Énok 6977 frtra b. ing. ápr. 26. Szabadka.

Nyilvános köszönet. Az 6-becei iparos ifjuság „Önképző- és betegsegélyező egylete” által f. hó 11-én tartott tánevigalom alkalmával, a következő felülfizetések történetek: Dörner Márton 4 frt 50 kr, 6-becei izr. nőegylet 2 frt, dr. Weinber Ignác 1 frt 50 kr, Geiger Mór 1 frt 50 kr, 1—1 frt Major Jakab, Keeskés Károly és Szabados István, ifj. Müller Benedek 80 kr, 50—50 krt, Kovács Ferenc, Radics Pávid, Kéri Ferenc, Földvár János, Pesitz Jenő, Kozorics Agoston, Grünbaum Fülöp, Grünbaum Pál, Potovics N., Molnár Mihály és János (N.-Beeskerek), Baum János, Popper Emánuel, Jung György, Hoffmann N. és Tripolszky Aladár urak, 20—20 krt, Nikomet Pál, Habrány József, 10—10 krt, Táborosy István, Pál István és Strasser Samu. Utólagosan még beküldtek 1—1 frt, Tripolszky Béla, Misuray Nándor és Reisl Sándor urak. Végül a petrovoszellői „Ipartestület”-től 1 frt, Összesen 26 frt. A rendező bizottság hálás köszönetét fejezi ki ez uton is a nemes adakozóknak. Tományi Elek, egyleti jegyző.

Csonoplyáról írják: Husvét éjjelén a nagykorosmában, szokás szerint, verekedtek a helybeli rendes botrányhősök. A bíró azonban nem küldött leendőesítésükre, szokás szerint, esküdteket, hanem két védetelen kisbíró, névszerint: Pálty Istvánt és Galacz Antalt. Ezeket a suhancok jól elagyabugyálták, úgy, hogy ágyban fekszenek. A részeg suhancok pedig nemcsak hogy be nem zártak, hanem még felelősségre se vonattak. Ugyanezen bíró azonban Sztankovits Ivánt azért, mert az éjjeli öröknek 30 frttal tartozik, husvét napján reggeli 9 órától délután 3 óráig behörtönöztette. Ilyen eljárással a törvényekkel érvényt, az elöljáróságnak tekintélyt szerezni nem lehet.

Tornaegyesület Zomborban. A helybeli fiatalok a napokban torna-egyesületet alakított, mely már eddig is több, mint 40 tagot számlál. A megalakuló ülés f. hó 17-én tartatott meg, mely alkalommal a tisztviselő kar is megválasztatott. Elnök lett: Schlagetter Gyula megyei főjegyző; jegyző: Dekker Pál; pénztáros: Raab Béla; szertáros: Jakobcsics János. Az alapszabályok elkészítésére 4 tagu bizottság küldetett ki. Az egyesület helyi sport minden nemét fel fogja ölelni. Az egyesület helyisége az Apolló-utcai Thurszky-féle házban van. Ajánljuk fiatalosunk figyelmébe ezen valóban pártolásra méltó egyesületet.

Egyházi ének. Vasárnap a r. kath. templomban a fél 9 órai misén Vojnics Bella kisasszony Beethoven „Agnus Dei” című énekét adta elő Bergmann Agost tanár ur orgonakísérete mellett.

Községi ülések. Bács-Bodrogh t. e. vármegye ez idei 1-ső évnegyed közgyűlése folyó hó 27-én és következő napján délelőtt 10 órakor a törvényhatóság tanácskozási természetben fog megtartatni.

Orvosválasztás. E hó 25-én lesz Kis-Hegyesen orvosválasztás.

Előmunkálati engedély vasut építésére. A közmunka- és közlekedésügyi magy. kir. min-

iszter folyó évi április hó 6-án kelt rendeletével Junker Károly, Risz Ferenc és Visnovsky Sándor mérnökök, móbácsi lakosoknak, a m. kir. államvasutak zombori állomásától az apatini Dunapartig vetendő helyi érdekű vasutára az engedélyt egy évig megadta.

Eljegyzés. Rákóczi Paresetich Vince újvidéki kir. főgimnáziumi r. tanár e hó 11-én eljegyezte Simony Idát, néh. bajnai Vojnics Jakab mokahugát.

Kinevezés. A szegedi m. kir. pénzügyigazgatóság Götthe Károly kulai adóhivatali gyakornok-jelöltet m. kir. adóhivatali gyakornokká nevezte ki.

Jankováról írják: A jankovai izr. iskola ez idei és tavali nevéndékei f. hó 13-án az olvasó-egylet termében könyvtárak alapítására szavazatokkal egybekötött színi előadást rendeztek. Színe került Forgó bácsi 2 egyfelvonású vígjátéka: A levél és A gazdag rokon. Az előadás oly fényesen sikerült, hogy a jelenvolt számos és díszes közönség egyhangu ítélete szerint, már rég nem volt a helybelieknek oly sikerült, élvezetes szórakozásuk, mint a f. hó 13-iki. Habár ez volt a szereplők első nyilvános fellépése, mégis oly otthonosan érezték magukat a színpadon, hogy hasonló fellépés díszretére válnék sok vidéki színesnek. Kitűnő szereplésük miatt kiemelendők 1. A levél című darabban: Löwy Regina, mint Anna k. a. nevelőnő, Stein Karolin mint Aranka, Habermann Berta, mint gazdasszony, ki szerepét a családias híven adta és Beck Szerén, mint vargafalusi. A gazdag rokon című darabban legnagyobb tetszést aratott Spitzer Irén mint Évike, kibén egy mint Koch Imában valóságos színészi tehetséggel lakozik, az előbbi komoly szerepe által élénk benyomást tett a közönségre, az utóbbi pedig mint Juliska, majd mint áhélgerinas józueen megnevettette a közönséget, nemkülönben Löwy Lóra, mint zsidó fiu, a jargon hű utánzása és mozdulatai által igen nagy derűtséget keltett és ezáltal a házoló zsidót mindenki emlékezetébe juttatta. Jeles szavataikkal kitűntek: Habermann Irma, ki Lauka Gusztávól „Egy komédiás bemutatja magát és társait a falusiaknak”, Löwy Nettike, ki Petőfőtől „Egy festém otthon” és Habermann Lina, ki Czuczortól „A falusi kis leány Pesten” című költeményt a legnagyobb tetszésnyilvánítások között szavalta, kivált az utóbbi kettőt a közönség többször megjelenezte és ismételtlen kihívta. Előadás után a közönség fiatalága tánca kerekedett és éjfél utáni 1 óráig kedélyesen mulatott. A mely megelégedéssel távoztak a mulatság színhelyéről és a mely örömmel gondolnak vissza az élvezetes estére, szintoly megelégedettek e mulatság rendezői Grünbaum Róza tanítónő k. a. és Reitzer Ignác tanító; mert az előadás anyagi eredménye is kielégítő, a mennyiben a tiszta jövedelem 38 frt 80 kr, mely alapját képezendő egy izr. népiszkolai könyvtárnak. Ezen összeghez felülfizetéssel járultak: Löwy Sándor 3 frt, Löwy Lina urhölgy 2 frt, Holländer Adolf isk. sz. elnök 2 frt, Habermann Dávid 1 frt 60 kr, Brachfeld Zsigmond, Madzinyi testvések, Singer Lipót 1—1 frt, Habermann Dezső, Fischer Mór, Habermann Andor osztonahallgató 50—50 kr, Löwy Mátyás, ifj. Stein Jakab, Habermann Ignác, Schöffler József, Blau Ignác uró 40—40 kr, Bodrogi Ignác és Fürchtgott József Melykutról, Schwarcz Márkus 20—20 kr. Összes felülfizetés 16 frt 10 kr. Fogadják a nemeslelkű adakozók a közművelődés előmozdítása céljából tett adományaiért, valamint az „Olvasó-egylet” választmánya, hogy a termet ingyenes használatra átengedje, a tanítóknak és növendékeknek legnagyobb köszönetét.

Házasság. Április 24-én vezeti oltárhoz Kis-Hegyesen Lederer József duna-földvári tanító Bizza Ilona kisasszonyt. Ugyanott Nagy Ferenc szegedi törvényszéki bíró fog örök hűséget esküdni május 2-án Kis Etelka kisasszonnyal.

A szabadkai szabadelvű párt végrehajtó bizottsága nyilatkozatot adott ki, mely szerint nem igaz, hogy dr. Mukics Károly ottani ügyvédet a H. kerületben jelöltül föléltette.

Haladunk! Ezt mutatják üzleteink fényvázási cikkei. Névszerint a Hály Fanny szivaros boltjában a legújabb párisi szappanok és illatszerek stb. kaphatók.

Nőrablás Érdekes bűntényet tárgyalt a napokban Péterffy Domokos bíró előadása mellett a kir. tábla III. büntető tanácsa. Mislyanov Danica 18 éves hajadon panaszt emelt a szabadkai törvényszéknél, azt adván elő, hogy őt Zvekies Radó „nyilad után elrabolta”. Egyik társnőjével ugyanis Ruszki Mladén háza előtt állt, midőn hozzájuk jött Zvekies és felkérte őket, hogy mennének vele, majd vesz nekik vásárt. A leányok mi rosszat sem gyanítva, engedtek a felhívásnak. Utközben a legény Mislyanov Danica társnőjét a boltba küldte. Míg ez távol volt, Zvekies az egyedül maradt leányt Pucsek Danó segítségével egy kocsiba dobta, pokróccal jól betakarta, aztán nagy sebessen elhajtott. Először Zvekies Milán lakása előtt állt meg, de itt nem érezte magát kellő biztonságban; elhajtott hát Szarics Lukács lakására s ott a leány helyzetével visszaelt. Így adja ezt elő a följelentés. A szabadkai törvényszék Zvekies Radót, Pucsek Danót és Zvekies Milánt a btk. 321. szakaszában körülírt büntetést vádjára alól fölmentette, mert több tanu azt vallotta, hogy a panaszt-többször látták Zvekies Radóval éjnek idején és Szarics Lukács lakásán segílyert sem kiáltott. A kir. tábla az elsőbírósi ítéletet helybenhagyta.

Tánevigalom. Az 6-becei iparos ifjuság „Önképző- és betegsegélyező-egylete” f. hó 11-én (husvét hétfőjén) tartotta meg a városi nagyvendéglő dísztermében, alapítókéje gyarapítására első tánevigalmát. A terem ez alkalomra ünnepiesen volt feldíszítve, a fölepen 2 transparent díszkedett, egyike e mondattal „Éljen az ipar”, másika „Isten áldd meg e vállalatunk”. A tánevigalom egyikike volt a legsikerültebb mulatságoknak, dacára, hogy a rendezőség több nagy nehézségbe ütközött, de azért nem riadt vissza, hanem teljes erővel hozzá látott, hogy a tánevigalom minden tekintetben sikerüljön, mert a rendezésnél a bizottságot nem az egyéni hírság, hanem első sorban a tagok és a nagyközönség kielégítése, másod sorban pedig a jótékonyosság gyakorlásának elve vezette. Pontban 8 órakor, a helybeli önkéntes tisztozt zenekar rákezdé az első esárdást s a már jelenvolt tánekedvelők rakták is amegy fiataloson vig kedélylyel. 9 órakor már zúfolásig megtelt az egész táncsterem s folyt a tánevigalom a legszebb rend és kedéllyel egész hajnali 3 óráig, a négyeseket 86 pár lejtette. Könyvlatkozatok szerint a jelenvolt közönség a legnagyobb megelégedéssel távozt, magával vivén ismét egy szép és jó emléket az estélyről. A rendezőségnek pedig szolgáljon elismerésül és megnyugtatósul azon tu-

dat, hogy fáradozását minden tekintetben siker koronázta, a mennyiben a közönség részéről az anyagi támogatás az 6-becei iparos ifjak „Önképző- és betegsegélyező-egylete” alapítókéjének szép összegben fogja kielégíteni reményeit. A jelenvoltakból rögtönözve a következő díszes hölgykoszorú állíthattam egybe: Müller Karolin, Pulay Viktor, Jung Rozália, Jung Teréz, Kovács Etelka, Farkas Gizella, Kertész nővérek, Fazekas Gizella, Sok nővérek, Négeli Anna, Tribli Emma, Bárány Emma, Papp Etelka, Trinker Katica, Neustädter nővérek, Turfik Veronka, Verbay nővérek, Eckstein nővérek, Barna Veronka, Móser Boriska, Tapasztó nővérek (T.-Beeséről), Antal Zsófi, Nagy Mariska, Nikold Teréz, Bugyi Teréz, Vinkler Hermína, Gulyás Teréz, Sannen Mariska és Béres Juliska kisasszonyok, a menyeeskék közül: Kocsis Istvánné, Kovács Sándorné, Barna Istvánné, Szabados Istvánné, Zelenák Antalné, Tomesányi Elekné, özv. Dunay Katica, Tribli Gyuláné, Zatykó Pálné, ifj. Müller Benedekné s még többen, kiket az idő rövidsége és a nagy tolongás miatt nem jegyezhetünk fel. Fogadják a t. hölgykoszorú ez uton is — szíves megjelensükért — a rendezőség legszívélyesebb köszönet kifejezését. Brnó.

Gyűlés. F. hó 17-én d. e. 10 órakor tartotta a betegsegélyező és temetkezési egylet rendes évi közgyűlését. Az utolsó jegyzőkönyv hitelesítése után, a jegyző felolvasta a zárszámadási tételket, melyekből kitűnt, hogy az egylet vagyona 1500 frt készpénzből áll. Ezután dr. Pataj Armin, a zászló-szentelési bizottság pénztárosa, tartotta beszámolóját és konstatalja, hogy a rendező bizottságnak rendelkezésére boesájtott 150 frtja érintetlen maradt, amennyiben a bizottságnak sikerült más idegen forrásokból fedezni valamennyi költségeket, a miért is a közgyűlés jegyzőkönyvileg köszönetét fejezi ki. Dr. Pataj egyleti orvos jelenti továbbá, hogy ő alapító tagokat gyűjt és eddig befolyt ötven forintot nyújtott át az elnöknek azon indítvánnyal, hogy ezen összeg esatoltassék a nagyságos apát-plébános úr által adományozott 100 frt-hoz és tétessék le „Fejér Gyula-féle temetkezési pót-segély” alap címén a takarékpénztárba. Mi egyhangulag elfogadtatt és 5 tagból álló küldöttség választott meg, mely az egylet nevében az apát úrnak köszönetet mondjon. A tisztújítás, a következő eredménnyel folyt le: Elnöknek megválasztott: Stebler Lajos; alelnöknek Pekánovics András, választmányi tagok: Bagó Károly, Bagó István, Bácsér János, Benya András, Gombárovsics István, Kuzmics Lajos, Kirják Emil, Muzsik Antal, id. Mráva András, Mayer Károly, Mierel György, Paresetits Mihály, Pratzner Nándor, Szalai Márton, Szécsenyi Antal, Szluka Ferenc, Tényi Béla, Udvarny József, Ullrich Alajos, Zsuffa Vince. Pótválasztmányi tagok: Heller József, Geszner Mihály, Kapp József, Lukácsévics Sándor, Ugri Mihály. Ellenőrzési bizottság: Dienes Pál, Szüksz György, Szuppek Sándor, Thum Vince, Török Károly. Pótelőrzési bizottság: Beretits György, Firány György, Sztójánovits Tihalmér. Azt tudtuk, hogy most már vége van és örültünk, hogy az egész oly ünnepélyesen folyott, mint ha nem is lett volna koresmában. Egyszerre egy esekélyesen majd nem összeveszték egy, hogy az elnök kénytelen volt a gyűlést feloszlatni. Dr. Donoslovits t. i. irásban folyamodott az egyleti orvosi állásért és így egynehányan megkivánták a szavazást, míg más részt azt hangoztatta, hogy az egyleti orvos ki lett nevezve, üresedés pedig nem lévén, tehát választásról szó sem lehet. M. m.

Hajók menete. A személyszállító gőzöskö menetrende 1887. évi április hó 5-től kezdve további intézkedésig. Felfelé: Bezdánból Budapestre és Bécsbe: naponta 9 órakor este. Lefelé: Bezdánból Zimony-Nándorférvárra: naponta 9 órakor délelőtt. Bezdánból Orsova és Galacig: szerdán, pénteken és vasárnapon 9 órakor délelőtt. Bezdán, 1887. évi április hó 1-én. Az ügynökké.

A szurony. Újvidéken husvét vasárnapján Stibrányi Pál estefelé hazatérőben volt Péterváradról, a vasúti hídnál 2 részeg katoná, kiket már befogtak, szuronyával össze-vissza szurkálták őt.

Magas vendég. Hétfőn este 11-órai vonattal dr. Klamarik János miniszteri osztálytanácsos a helybeli főgymnázium meglektésére körütkébe érkezett.

Kézrekerült. Szereza Péter birhede lólovaját, ki a helybeli börtönből is megszökött, Makón a esend-örök elfogták.

Egy szép lány öngyilkosságához. Lapunk előző számaiban már több ízben megemlékeztünk egy szabadkai szép leánynak, Joó Rózának, öngyilkosságáról. Levelezünk úgy tüntette föl az esetet, hogy az öngyilkos fiatal leányt a rosszbanásmód vitte végzetes tetteire. Most teljesen hiteles és jól értesült forrásból a következő felvilágosítást vettük Szabadkáról: Annyi tény, hogy Joó Róza kútba ölte magát. Ennek azonban okát nem abban kell keresni, amit az illető cikkíró felsorol. Joó Róza ábrándos természetű, képzeldő s könnyű gondolkodású leány volt, ki testi szépségének tudatában — el lehet mondani — elégedetlen volt. Ő többet képzelt a világ felől, mintsem az neki nyújthatott. Szerelmes volt — mit testvérei s unokatestvérei is tudtak — s ebben rejlik öngyilkosságának oka. Öreganyja — mondhatom — anyai szeretettel gondozta. Az elmúlt farsangban is két legegészsébb bálba vitte el s mutatta őt be. Azonban ábrándos lelke ezel sem volt kielégítve, mert nem találta ott azt, akit ő keresett. Eppen öreganyjának gondoskodó anyai szeretete övta őt meg attól, hogy életében nagyobb hibát nem követett el. Rossz bánásmód ellen nem panaszkodott s erre ok sem volt. Az egész család szerette őt, mint ki annak legszebb tagja volt. Az öreganya is mint legszebb unokáját szerette. Határozottan rosszakaratu cikkíróknak azon állítása, miszerint a boncjegyzőkönyv bizonyítja, hogy: „Igy tehát a család azon állítása, hogy Róza anya lett volna, alaptalan”. — Ebből egy szó sincs a jegyzőkönyvben s nem is lehet, mert a boncolás erre ki sem terjedt. Az sem igaz, hogy egy tanuló oly értelemben lett volna kihallgatva, mint cikkíró állítja; mert egyszerűen csak azíránt lett megkérdezve, hogy kapott-e elbueszó levelet? Sem a család őt nem vádolta, sem ő a családot. — Joó Odón haláláról csak annyit, hogy mintán csakugyan nem volt öngyilkos, hanem szenttanuk láttára rogyott össze a vadászaton, boncjegyzőkönyv nem is lett felvéve. (Ugyanezen esetre vonatkozólag dr. Hadzsy János orvos úrtól azt az értesítést vettük, hogy Joó Róza atyja, Joó Odón, nem volt öngyilkos, hanem szívzélhűdésben halt meg. Szerk.)

ELŐ
Egész évr
Fél évr
Negyed é
A lap szel
küldeménye
nek, any
donosz

Egyes szám

Az

munkát, fokoz
szetartozandó
ket, táplálja
Kétszeres
soknak, mely
a józanság re
Mert —
jesen nélkü
ségnek, az a
Zomborban ne
kik a főispán
Hogy az
jük; hiszen n
nem merészel
De hogy
bor városa po
tiszteletlenség
azokat politik
letni. Hiszen
három év előt
lenzéki képvise
zönség látta a
borban a mult
tet nyerni", de
ezzel a főispán
görbiteni.

Mindenese
magát az ellen
talom birtokát
hireszteli, hogy
tányosnak az
akinek valami
kívül eső okok
Ebből mi
az ő elvei iránt
hogy rajtuk, n
húzzanak, mik

De mutat
a sokat emleget
a választások
tasága iránt v
mányon volnár
főispánt, minde
tőlük függő el
az, az ő határ
basáskodnék;
nem érke, meg
Ezen szép
ispán „lenni v
menyugtathatja
kat a tények
lehető legkedve
pontjaikból —

Akkor ugy
az apatini s h
Zombor városát
És mi lett
Az, hogy
próbából ugy
terelnők bizalm
És miben
Sokban!
tötte főispáni h
az 1886. 21.
vagyis más sz
dulat folytán
Másodszor
hogy azóta az
sonló ráfogásai
tanusított falre
kimenetele, jól
— mint haragi
politikai eszmé
tán a régi has
nélkül szídnak
bokrót.

más, hanem bíró ur fog felelősségre vonatni, ami azután nem a legkellemesebb állapot.

De gunyold . . .

Ne gunyold a lant fiát, ha mindig
Bánatát, szerelmét pöngeti;
Ha örökösen szíve, lelke vérzik,
S fájón hullnak néma könnyei!
Oh! a dal forrása tiszta, szent,
Nem hozhat belőle semmi szent!

Dalforrás a költő szíve, lelke;
Ah! belőle foly az érzelem . . .
Ha e forrás fájdalommal telve,
Oh! akkor kiöntni kénytelen!
És e dal forrása tiszta, szent,
Nem hozhat belőle semmi szent!

Nézd a forrást, nézz a fenekére,
Hogy mily kristálytisza — láthatod;
Nézhetnéd csak a költő szívet te,
S benne azt a tiszta bánatot! . . .
Oh! a dal forrása tiszta, szent,
Nem hozhat belőle semmi szent!

Mély a forrás, kiapadhatatlan,
Bár folyton foly gyöngyöző vize . . .
Zengje bár örök keservét dalban,
— Nem apad ki a költő szíve! . . .
S oh! a dal forrása tiszta, szent,
Nem hozhat belőle semmi szent!

És örökkön folydogál a csermely,
A forrásnak üde gyermeke . . .
És örökkön zeng a bús ének, mely
Dalforrásnak illelt érzete! . . .
S oh! a dal forrása tiszta, szent,
Nem hozhat belőle semmi szent!

Ne gunyold a lant fiát, ha mindig
Bánatát, szerelmét pöngeti;
Ha örökkön szíve, lelke vérzik,
S fájón hullnak néma könnyei!
Oh! a dal forrása tiszta, szent,
Nem hozhat belőle semmi szent!

Szabadka Gyula.

Naptár.
Április.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
19 Kedd	Antónia	Emma	7 György
20 Szer.	Ágnes	Absolon	8 Herodion
21 Csüt.	Anselmus	Adolar	9 Eupsyeh.
22 Pént.	Soltér	Soltér, Caj.	10 Terent.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNAR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NANDOR.

HIRDETÉSEK.

1825. sz. Ó-becei járás szolgabíróságától.
kig. 1887.

Pályázat.

Ó-Becse községben megüritült két községi irnoki állásra, mellyel 400 frt évi fizetés van egybekötve, ezennel pályázat nyitattik s felhívom az ezen állást elnyerni óhajtókat, miszerint képesítésüket igazoló és sajátkezűleg irt kérvényeiket *folgyó évi május hó 14-ig* hozzám nyújtsák be.
A választás **1887. évi május hó 16-ik napján** fog megtartatni.

Ó-Becsen, 1887. évi ápril hó 11-én.

Gombos Béla,
főszolgabíró.

3-2

Nyilatkozat. A lapokban már több ízben megjelent, hogy a Geiger-féle lopásban fogságban levő Madaczki Antal, mint főcinkos, ó-morovicai illetőségű. Ez tévedés, mert Madaczki szent-tamási illetőségű. Az illető körülbelül 2-3 hét előtt községünkben lakosítást kért, de a képviselő testület kérelmét egyhangulag elvetette, sőt a községből kiutasította. Tehát nemcsak hogy nem itteni illetőségű, hanem még lakósnak sem fogjuk tűrni és ha ma holnap községünkben újra megjelenne, ki fog utasítani. Ó-Morovicán, 1887. április hó 14-én. Varjas Sándor, bíró.

Szöntáról írják: Községünknek közszeretben álló jeles tanítója, Moravcsik Károly, e hó 12-én jegyet váltott Bácsban Schweitzer Ignác kedves leányával, Lujza kisasszonnyal.

Petrovoszellő, 1887. évi ápril 16-án.

„Aki a megyét tanítani akarja.“

A „Bácska“ 27. számában „Tanuljunk“ cím alatt egy fejtegetés jelent meg, a nálunk évek során át itthon foglalkozás nélkül időző dr. Tripolszki János úr által aláírva. A szűz cikk eszmemenetéből első sorban kitűnik az, hogy a segély-egylet képviselőjével a fejtegetés „szerkesztői“ nincsenek megelegetve; és ez okból mindent elkövettek, hogy a segély-egylet igazgatósága által hozott határozat, az arra hivatott felsőbbség által megsemmisítessék, nehogy a segély-egylet megbízottja a képviselő testületbe bejusson.

Valóban esodálkozunk kell dr. Tripolszki ur jó emlékező tehetségén, ki, amint látszik, még mindig híven emlékezik Apáthira, sőt kereskedelmi jogainak s. és pontját is híven idézi. Csodálkozunk ezen, mert községünk lakosainak, kinek-kinek meg van a szerény hivatalos teendője, avagy foglalkozása a gazdálkodás. Egyedül a dr. ur az a községben, kit éveken át oly primitív foglalkozással látunk elfoglalva, mint az agarasztat; végre látjuk: naposszat subába burkolton egyik-másik, alsó-felső szomszédunk locáján ilve beszélgetésbe merülve.

Mindent csak tájékozásul és esodálkozásunk indoklása végett hozzuk fel, kizárólag erre szorítokozván annélkül, hogy egyéb hasonló foglalkozásait felemlitenők.

Ezek után szabad legyen viszont felvetni a kérdést miként jutott be a dr. ur a virilisek közé?

A dr. ur tudvalevőleg semmi nemű ingatlan birtokkal nem rendelkezik. Ebből az okból polgártársaink őt két agaras virilistának is nevezik.

A dr. urat azonban az adóügyi jegyző urhoz szoros barátság köteleke fűzi, minék folytán nem volt nehéz a feladat. A dr. ur ugyanis egyik testvérével az adóügyi jegyzőirodába ment és egy kézvonással: a kataszteri birtok-ívet átváltoztatták; vagyis a dr. ur nevére vezették a testvér birtokát, mely birtok után kivetett adó azután a dr. urnak duplán számítottán, ekként virilistának bekerült.

Az adóügyi jegyzőségnél az mondatott, hogy két évvel ezelőtt ívet lehetett tenni; most nem, mert néhány hóval ezelőtt jött ki azon rendelet, mely az efféle élel-mességek megszüntetésére intézkedett: mely szerint a kataszteri birtok-ív átvezetésének feltételül tűzött a teleklönyvi átíratási végzés bemutatása.

A kataszteri biztos jelenleg községünkben időzik, hogy a kataszteri kiigazításokat teleklönyv szerinti közölje, mindazonáltal biztosra vehető, hogy dr. urnak és testvérének nem fog eszébe jutni, hogy a rendelet értelmében a kiigazítást eszközöljék, pedig erre hivatalosan kellett, hogy felszólíttassanak. Már most valóban szeretnők tudni, hogy esetleg akkor, midőn már a virilistaságra dr. urnak szüksége nem lesz, az új rendeletnél fogva, mi módon fogják a kataszteri ívet helyesíteni, illetve a valódi tulajdonosra vissza vezetni?! Erre a feleletet ismét csak a barátságos harmonia, az adóügyi jegyző ural adhatja meg.

Nehogy azonban valaki azt találja hinni, hogy a dr. ur virilistasága által és értelmiségénél fogva a közügyekre valami üdvös befolyással volna, ellenkezőleg. Alljon itt ennek illusztrációja végett csak néhány eset, melynek fölemlítésére szorítokozom.

A dr. ur volt az egyik fő faktora annak, ki az elodázhatlan szükséges nagyvendéglő és iskola fölépítését a végtelenségbe húzni kívánta volna.

Mint hogy ez a megvélhez beadott appelláta folytán nem sikerült és a régebben meghozott községi határozatok keresztülvitele meghagyottat a községnek, ennél fogva a nagyvendéglő felépítésére megszavazott és jogerőre emelkedett 20,000 frtot 6000 frtra leszállítani indítványozták, míg végre 8000 frtban újra megállapodtak.

Az iskola fölépítésére vonatkozólag a dr. ur indítványára elfogadtattott, hogy csak két tanterem tanító-lak nélkül fog építtetni és erre nézve egy bizottság küldetett ki.

A következő gyűlésen a kiküldött bizottság jelentése után, tekintettel, hogy községünkben minden vállás-felekezet el van látva tanító-lakkal együtt épült iskolákkal, elhatározottat 20, kontra 19, hogy tanító-lakkal együtt fog iskola építtetni a magyar hitfelekezet részére is. Mire a dr. ur a következő kifakadással élt, hogy majd megmutatja ő, hogy ez az iskola vert falból fog elkészülni. (Téglája van 1/2 millió készen a községnek.) Az ezután következő közgyűlésen pedig a dr. ur az előző gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése alkalmával azt indítványozta, hogy mondassék ki, hogy az iskola fölépítésére vonatkozólag jegyzőkönyvbe iktatott határozat téves, s minthogy a jegyzőkönyv hitelesítése azért van, hogy a meghozott határozatok tetszés szerint módosíthatók: mert a dr. ur ezen módosítani kívánt oly értelemben, hogy a meghozott határozat semmis.

A dr. urnak egyik fő érdemül tudandó az is be, hogy mérnök rokonának a kevésbé tanult urbéri bizottsági tagok által oly szerződés lett elfogadtatva és iratott alá, melyben a mérnöki honorarium körül-belül oly nagyra rug, mint Ó-Becse és Mohol községek összesen fizetnek mérnökeiknek a járásostársért. A két községnek összes birtoka 70,000 holdat tesz, míg községünk összes birtoka 21,000 hold.

Végre a dr. urék kísérletet tettek a községyonból 800 hold kisajátítására a frappsans — pár egvén által megteremtett — urbéri költségek fedezésére, melyre a képviselőtestület többségét majdnem sikerült rábírnók. (Ekkor volt, hogy a községi bíró ur a kedvezőtlen határozatot vonakodott kimondani.) Mi ha sikerült volna, a

dr. ur „zár gondnoki“ cím alatt tisztességes jövedelmi forráshoz jut. Dr. ur ekkor nyíltan mondá, ha 800 hold föld jövedelme zárlat alá vétetik, nem törődik, bármikor osztatik föl.

Nem lehet itt céloz soraim még hosszabbra nyújtásával a közrejátszott események bővebb taglalásába becsajtkozni. Legyen emyri elég izleltetől; miből világosan kitétszik a rugaszkodás, az izletlenséggel párosult vakmerőség némelyek részéről. kik a községyont csak amolyan kövér falatnak: Csáky szalmájának tekintik, melyen többek rovására osztozni lehet és kell.

Ekkert Gyula.

Ó-Becse, 1887. ápril hó.

Ami sok, az sok. A sok jóból is megárt, hát még a rosszából. Rossz és pedig igen rossz tulajdonság az ó-becei háztulajdonosoknak, hogy majdnem kivétel nélkül kutyákat tartanak, sőt némelyik 3-4-et is. Ha e kutyák hivatása az volna, hogy tulajdonosuknak vagyónát vagy személyét megvédjék, akkor még érthető volna e kutyatartási szenvedély, de akkor is csak ugy volna az megtűrhető, ha a tisztelt ebek nappal az udvarban tartatnának. Ez azonban Ó-Becsen korásem van így, hanem majdnem minden ház előtt látni őket ülve, fekvve, ugrálva, egymással veszekedve, ha pedig ettől kedvök elhagy, a járó-kelőköt megtámadva, ezeknek ruháival és lábszáraikkal nem a legkellemesebben érintkezvén. A gyakori esetben szintén a ház előtt sűrűkőző háztulajdonosok, egyéb foglalkozásuk nem lévén, mint az armenőket gusztláni és bizony gyakran meg is szólni, örömmel lelik, látva kedves házi-ebeik mulatságát, látva a megijedt és igen gyakran fájdalmas arokat, e kedvtelősökben nemcsak hogy meg nem akadályozzák az ebhációt, hanem gyakran még bátorítják is munkájukban. Ha ez valamely civilizálatlan országban, a távol keleten történék, meg is bocsáthatná az ember a műveltség leg-alantabb fokán álló háztulajdonosoknak ezen mivel sem indokolható kedvtöltést, de Ó-Becse község még annyira nem marad el a mai haladó kortól, hogy az ilyeneket itt rossz néven ne vehetők. Az egész eljárás túlelbizakodottságból származik, mert látják, hogy ezt nekik senki meg nem tiltja; ezt tehát ugy veszik, mintha vele netán kedveskednének a fölöttes hatóságok. Panaszra jámi kellemetlen először azért, mert ezzel csak gyűlölség okoztatik, másodszor pedig azért, mert a megtörő hatóság a szolgabíróság lévén, ha itt gyorsan be is fejeztetik az ügy, panaszolttnak jogában van az alispáni hivatalhoz s még a miniszteriumhoz is felebbezni s míg e három forumon az ügy keresztlimegy s az ítélet jogervényessé válik, azalatt az ebek folytatták szép munkájukat, a tulajdonosok pedig kedélyes mulatságaikat.

Talán nem valami égbekiáltó jogtalanságot kívánunk akkor, mikor szeretnők, ha a községi elüljáróság a gypmester urat túlflegmájából néha felelevenítve, utárol-utára való látogatásokra kirendelné s ezen tisztelt ur az ebek számát megtriktáná. Vagy ha már ezen urnak paranesolni nem lehet, saját közgeit kiküldené, kik is néhány ily kedves állatkát ledurrantanának. Ez drasztikus kúra, de mindenesetre többet használna, mint a kihágási törvény alkalmazása.

Most, amikor dr. Pasteur divatba jött, tehát a veszett ebek általi megmaratások vajmi gyakoriak, nagyon is tanácsos az ebekkel szigoruan és gyorsan elbánni, mert a megtörtént baj után késő lesz intézkedni, már pedig, hogy a baj könnyen megtörténhetik, az biztos, melegebb idők kezdenek jámi, sok a kóbor, gazdátlan kutya is, mely élelem, víz hiányában könnyen megveszhet, e borzasztó betegséget az utcaon mulatozó ebekbe beoltják s a legnagyobb szerencsétlenségeket idézhetik elő. Már pedig a világ összes kutya-állománya hulljon el inkább, mint, hogy csak egy emberi lény is e legborzasztóbb betegséget megkapja!

Vannak felsőbb rendeletek, ezek az elüljárósággal közölve is vannak, de hogy e tekintetben valami intézkedés történt volna, sehonnan ki nem tűnik.

Ó-Becsen körülbelül 2600-2700 ház van, ezek mindegyikére lehet átlag 2 kutyát számítani, tehát legkevesebb 5400 darabot tesz ki a kutya-állomány, s ezek többnyire mind a házon kívül, tehát az utcaon töltik drága idejüket s a gypmester ur ezt még sem veszi észre.

Akad ugyan néhány háztulajdonos, aki a kutyát az ajtón vagy a kapun ki nem eresztí, de azzal nem törődik, ha a kapu alatt vagy a kerítésen akkora lyuk van, hogy azon akár egy borju is kifér.

Kérjük a bíró urat, intézkedjék, hogy ezen állapot mielőbb megszüntetessék. Meg volt ez már hagyva fölöttes hatóság által már több ízben, s nem gondolhatunk mást, mint hogy bíró ur bokros foglalkozásai közben ezek figyelmét kikerülték. Intézkedjék, még pedig mielőbb és gyökeresen, mert ha valami baj történik, bizony nem

HABIG-féle kalapok.

B. & C. HABIG

cs. kir. udvari kalapgyárosok és a legfelsőbb cs. kir. udvar szállítóinak

egyedüli raktára Zomborban

KAUFMANN S. utódja

Tárczay-féle házban, Reichert J. óraművész ur üzlete mellett.

Egyuttal van szerencsém gazdagon felszerelt raktáromat mindennemű női ruhá-neműek, mantille-ok, mantlette-ek, esőköppönyegek s jaquettekben, valamint ésernyő- ingek a legfinomabb minőségben, nyakkendők gyönyörű tükkel, csérnyők s kalapok a legolcsóbb árak mellett, ajánlani. 3-2

HABIG-féle kalapok.